

POSTANOWIENIE

12 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Adam Doliwa

SSN Piotr Telusiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 12 lutego 2025 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej M.D.

od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z 4 marca 2024 r., II Ca 1959/22,

w sprawie z wniosku G.D.

z udziałem M.D.

o podział majątku wspólnego,

1. oddała skargę kasacyjną;

**2. zasądza od M.D. na rzecz G.D. 5400 (pięć tysięcy czterysta)
złotych kosztów postępowania kasacyjnego.**

Adam Doliwa

Joanna Misztal-Konecka

Piotr Telusiewicz

[K.W.]

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 23 maja 2022 r., sprostowanym postanowieniem z 20 czerwca 2022 r., Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu w postępowaniu o podział majątku wspólnego G.D i M.D.:

I. ustalił, że udziały G.D i M.D w majątku wspólnym są równe;

II. ustalił, że w skład majątku wspólnego G.D i M.D wchodzi:

(1) lokal mieszkalny nr 1, położony przy ul. M. we W. o wartości 1 239 000 zł oraz bliżej określone ruchomości stanowiące wyposażenie tego lokalu mieszkalnego (pkt II ppkt 1 i ppkt 2 lit. a-o);

(2) bliżej określone ruchomości stanowiące wyposażenie domu jednorodzinnego w L. przy ul. W. (pkt II ppkt 3 lit. a-t);

(3) równowartość pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży samochodu osobowego marki L. w kwocie 24 000 (pkt II ppkt 4);

(4) równowartość pieniędzy zgromadzonych na wspólnym rachunku stron prowadzonym przez [...] Bank w łącznej kwocie 551 000 zł (pkt II ppkt 5-6);

(5) składki zaewidencjonowane na subkoncie emerytalnym M.D. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 55 741,38 zł (pkt II ppkt 7);

III. dokonał podziału majątku wspólnego w ten sposób, że:

(1) M.D. przyznał na wyłączną własność składniki majątku opisane w punkcie II podpunkty: 1, 2 lit. a-o, 3 lit. a-t, 4 i 5 oraz połowę składek opisanych w punkcie II podpunkt 7 postanowienia;

(2) G.D. przyznał na wyłączną własność połowę składek opisanych w punkcie II podpunkt 7 postanowienia;

IV. zasądził od M.D. na rzecz G.D. kwotę 740 225 zł tytułem dopłaty $\frac{1}{2}$ udziału G.D. w majątku wspólnym, płatną w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;

V. nakazał G.D., aby opróżnił, opuścił i wydał uczestniczce lokal mieszkalny opisany w punkcie II podpunkcie 1 postanowienia wraz ze znajdującymi się w nim rzeczami ruchomymi opisanymi w punkcie II podpunkcie 2 lit. a-o w terminie 3

miesiący od otrzymania pełnej kwoty dopłaty, o której mowa w punkcie IV postanowienia;

VI. ustalił, że strony poniosły nakłady i wydatki z majątku wspólnego na majątek osobisty M.D. na nieruchomość położoną przy ul. W. w L. w kwocie 798 500 zł;

VII. ustalił, że strony poniosły nakłady i wydatki z majątku wspólnego na dług osobisty G.D. w kwocie 31 556,10 zł;

VIII. zasądził od M.D. na rzecz G.D. $\frac{1}{2}$ wartości nakładów i wydatków z majątku wspólnego na majątek osobisty M.D. w kwocie 399 250 zł, płatnej w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności;

IX. zasądził od G.D. na rzecz M.D. $\frac{1}{2}$ wartości nakładów i wydatków z majątku wspólnego na dług osobisty w kwocie 15 778,05 zł, płatny w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności;

X. oddalił wnioski i wzajemne roszczenia stron zgłoszone w postępowaniu o podział majątku wspólnego w pozostałym zakresie;

XI-XIII. orzekł o kosztach postępowania oraz nieuiszczonych kosztach sądowych.

2. Postanowieniem z 20 czerwca 2022 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu, na skutek wniosku G.D., sprostował oczywistą omyłkę w punkcie III podpunkcie 2 postanowienia z 23 maja 2022 r. w ten sposób, że w miejsce słów „przysnać na wyłączną połowę składek” wpisał słowa „przysnać na wyłączną własność połowę składek” (pkt 1), uzupełnił postanowienie z 23 maja 2022 r. w punkcie III podpunkcie 2 w ten sposób, że dodał, iż wnioskodawcy G.D. przysnaje na wyłączną własność składnik opisany w pkt II ppkt 6 postanowienia (pkt 2) oraz oddalił wniosek o uzupełnienie postanowienia w pozostałym zakresie (pkt 3).

3. Postanowieniem z 4 marca 2024 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu, na skutek apelacji wnioskodawcy i apelacji uczestniczki od postanowienia Sądu

Rejonowego z 23 maja 2022 r. oraz apelacji uczestniczki od postanowienia uzupełniającego Sądu Rejonowego z 20 czerwca 2022 r.:

I. zmienił zaskarżone postanowienie z 23 maja 2022 r.:

(1) w punkcie II podpunkcie 1 w ten sposób, że wartość wymienionego w nim lokalu ustalił na kwotę 1 915 000 zł;

(2) w punkcie II w ten sposób, że dodał do niego:

- podpunkt 8 o treści: „składki przekazane do Otwartego Funduszu Emerytalnego wnioskodawcy w wysokości 63 416,20 zł”,

- podpunkt 9 o treści: „środki zaewidencjonowane na subkoncie emerytalnym wnioskodawcy w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 3097,33 zł”;

(3) w punkcie III podpunkcie 1 w ten sposób, że po słowach: „tj. w kwocie 27 870,69 zł”, dodał następujące słowa: „oraz połowę składek opisanych w punkcie II podpunkt 8 postanowienia tj. w kwocie 31 708,10 zł i połowę środków opisanych w punkcie II podpunkt 9 postanowienia tj. w kwocie 1548,66 zł”;

(4) w punkcie III podpunkcie 2 w ten sposób, że po słowach: „tj. w kwocie 27 870,69 zł”, dodał następujące słowa: „oraz połowę składek opisanych w punkcie II podpunkcie 8 postanowienia tj. w kwocie 31 708,10 zł i połowę środków opisanych w punkcie II podpunkcie 9 postanowienia tj. w kwocie 1548,66 zł”;

(5) w punkcie IV w ten sposób, że w miejsce kwoty 740 225 zł wpisał 1 078 225,01 zł, nie zmieniając pozostałych postanowień tego punktu;

(6) w punkcie VI w ten sposób, że wartość nakładów tam wymienionych ustalił na kwotę 816 000 zł;

(7) w punkcie VIII w ten sposób, że kwotę 399 250 zł zastąpił kwotą 408 000 zł, oznaczając termin jej płatności na 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, nie zmieniając pozostałych postanowień w nim zawartych;

(8) w punkcie IX w ten sposób, że termin płatności wymienionej w nim kwoty 15 778,05 zł oznaczył na 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, nie zmieniając pozostałych postanowień w nim zawartych;

II. oddalił apelację uczestniczki od postanowienia z 23 maja 2022 r. w pozostałym zakresie;

III. oddalił apelację wnioskodawcy od postanowienia z 23 maja 2022 r. w pozostałym zakresie;

IV. oddalił apelację uczestniczki od postanowienia uzupełniającego z 20 czerwca 2022 r.;

V. oddalił wnioski uczestników o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego;

VI. orzekł o nieuiszczonych kosztach sądowych.

4. Sąd Okręgowy przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, z których dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej istotne są następujące:

Przed zawarciem małżeństwa M.D. zgromadziła znaczne środki finansowe w drodze działalności handlowej oraz zarobkowania w różny sposób, bliżej sprecyzowany w ustaleniach Sądu Rejonowego. W okresie tym zakupiła też nieruchomość we wsi L.

Uczestnicy postępowania 12 września 1998 r. zawarli związek małżeński. W czasie trwania małżeństwa wybudowali dom jednorodzinny na działce uczestniczki położonej w L. Budowa została zakończona w 2002 r., dom został wyposażony we wszystkie ruchomości niezbędne do codziennego funkcjonowania rodziny.

W czasie trwania małżeństwa oboje uczestnicy pracowali zawodowo, uzyskując dochody, których wysokość została bliżej ustalona przez Sąd Rejonowy. Dużo podróżowali, wyjeżdżając na wysokobudżetowe, egzotyczne wyjazdy, m. in. do Chin, Tajlandii, Malezji, na Kubę, Mauritius, Borneo. Żyli na wysokim poziomie, znaczne środki pieniężne inwestowali w edukację córki, organizowanie przyjęć oraz w pasje i sporty.

W 2004 r. z majątku wspólnego został spłacony dług G.D. wynikający z poręczenia, którego udzielił on swojej pierwszej żonie – jednorazową spłatą zadłużenia w kwocie 31 566,10 zł.

W 2005 r. uczestnicy nabyli do majątku wspólnego lokal mieszkalny położony przy ul. M. we W., a nadto nabyli jego wyposażenie. Lokal ten przez wiele lat był wynajmowany różnym podmiotom.

M.D. była także właścicielką nieruchomości lokalowej położonej przy ul. K., która stanowiła składnik jej majątku osobistego. W trakcie trwania wspólności małżeńskiej M.D. sprzedała tenże lokal w 2007 r. za kwotę 450 000 zł.

W latach 2008-2011 dochodziło do wielu przelewów między rachunkami bankowymi prowadzonymi dla obojga uczestników lub dla jednego z uczestników oraz zakładania lokat. Na rachunku wspólnym strony deponowały swoje dochody, w tym środki stanowiące wynagrodzenie stron, jak i dochody z tytułu wynajmu nieruchomości położonej przy ul. M. we W.

Sąd Rejonowy w Trzebnicy postanowieniem z 12 lipca 2013 r. ustanowił rozdzielność majątkową małżeńską M.D i G.D z dniem 1 stycznia 2012 r. Przed tą datą uczestniczka wypłaciła ze wspólnego rachunku 375 000 zł, zaś wnioskodawca 176 000 zł. Nadto uczestniczka w dniu 29 maja 2012 r. sprzedała za 24 000 zł wspólny samochód marki L., przy czym z kwoty tej nie rozliczyła się z G.D.

Na dzień 1 lutego 2012 r. saldo środków zgromadzonych na subkoncie M.D. wynosiło 55 741,38 zł.

W toku postępowania pierwszoinstancyjnego ustalono wartość lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. M. na 1 239 000 zł; wartość nakładów poczynionych na nieruchomości gruntowej, zabudowanej budynkiem jednorodzinnym wolnostojącym położonym przy ul. W. w L. – na 798 500 zł.

Dodatkowo Sąd Okręgowy ustalił, że aktualna wartość spornego lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. M. na 19 kwietnia 2023 r. wynosi 1 915 000 zł. Aktualna wartość nakładu z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki postępowania w postaci wartości budowy domu na działce należącej do uczestniczki postępowania w L. wynosi 816 000 zł.

Kwota składek G.D. przekazanych do otwartego funduszu emerytalnego do grudnia 2011 r. wynosi 63 416,20 zł, zaś wysokość środków wnioskodawcy

zaewidencjonowanych na subkoncie w ZUS na dzień 1 stycznia 2012 r. wynosi 3097,33 zł.

G.D. zamieszkuje w lokalu mieszkalnym przy ul. M. we W., lokal ten jest jego centrum życiowym. Ma 63 lata i nie posiada zdolności kredytowej ani oszczędności. Jest zatrudniony na umowę o pracę z wynagrodzeniem 4750 zł netto, a pracę wykonuje zdalnie w spornym lokalu. Nie pozostaje w żadnym związku, nie posiada poza córką innych dzieci. Planuje, w wypadku przyznania mu spornego lokalu, sprzedać go, co jest możliwe w terminie 7-12 miesięcy.

M.D. mieszka we własnej nieruchomości położonej przy ul. W. 7 w L. Jest także właścicielką nieruchomości położonej przy ul. W. 9 w L. Ma 60 lat, posiada oszczędności w formie gotówki w wysokości ok. 1 000 000 zł, pieniądze są ulokowane w złocie i w walucie. Posiada dochody z najmu nieruchomości w L. przy ul. W. w wysokości 9000 zł brutto miesięcznie, otrzymuje emeryturę w wysokości 5000 zł. Nie ma planów co do sprzedaży mieszkania przy ul. M., chciałaby je przeznaczyć dla córki. Uczestniczka postępowania deklaruje, że może spłacić wnioskodawcę w terminie miesiąca.

5. W pierwszej kolejności, odnosząc się do apelacji M.D. od postanowienia uzupełniającego z 20 czerwca 2022 r., Sąd Okręgowy uznał, że Sąd pierwszej instancji zastosował art. 351 § w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i uzupełnił postanowienie z 23 maja 2022 r. w zakresie przyznania wnioskodawcy składnika majątku opisanego w pkt II podpunkt 6 postanowienia. Taki też sposób podziału wynikał z treści uzasadnienia Sądu Rejonowego, który jedynie przez przeoczenie nie rozdysonował nim w punkcie III podpunkcie 2 postanowienia.

Rozpoznając zaś środki odwoławcze wniesione przez wnioskodawcę i uczestniczkę wprost od postanowienia z 23 maja 2022 r., Sąd odwoławczy wyjaśnił, że wprowadzie uczestnicy w postępowaniu pierwszoinstancyjnym wyrazili zgodę, aby nie uaktualniać wyceny sporządzonej przez biegłego, jednak następnie zmiana tego stanowiska, a także obowiązek wynikający z art. 156 ust. 3 u.g.n. determinował konieczność uaktualnienia wartości spornej nieruchomości, jak

również nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki postępowania (od poprzedniej opinii minęły ponad 2 lata).

Sąd Okręgowy wskazał, że w tym celu, na rozprawie 20 stycznia 2023 r., zobowiązał biegłego sądowego do podania, czy istnieją podstawy do potwierdzenia aktualności operatu szacunkowego z 20 października 2020 r., a w wypadku odpowiedzi twierdzącej – do dołączenia do operatu klauzuli, o której mowa w art. 156 ust. 4 u.g.n., w myśl § 58 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzenia operatu szacunkowego. Podkreślił, że nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutów uczestniczki postępowania do opinii uzupełniającej biegłego w zakresie zmiany wartości lokalu mieszkalnego przy ul. M. we W.

Sąd odwoławczy wyjaśnił również, że dla wydania rozstrzygnięcia w zakresie tego, komu przyznać lokal mieszkalny przy ul. M., niezbędne było przeprowadzenie dowodu z przesłuchania uczestników. W ocenie Sądu drugiej instancji z tego dowodu przeprowadzonego na rozprawie apelacyjnej 29 stycznia 2024 r. wynika, że sytuacja osobista i finansowa oraz plany uczestników co do przeznaczenia spornej nieruchomości (w szczególności zaś zamiar sprzedaży lokalu mieszkalnego położonego przy ul. M. przez G.D. w przypadku przyznania mu na własność tego składnika majątku wspólnego) przemawia za pozostawieniem mieszkania przy ul. M. przy uczestniczce postępowania, mimo że faktycznie ma ona zaspokojone potrzeby mieszkaniowe. W ocenie Sądu, przyznanie mieszkania wnioskodawcy, który nie ma żadnych oszczędności ani zdolności kredytowej, mija się z celem w sytuacji, gdy on sam deklaruje, że mieszkanie to sprzeda, a pieniądze uzyskane ze sprzedaży przeznaczy częściowo na spłatę uczestniczki, a częściowo na zakup innego lokalu. Uczestniczka natomiast deklarowała na rozprawie apelacyjnej spłatę z oszczędności, które posiada, to zaś pozwoli zatrzymać mieszkanie i zapewnić w przyszłości lokum dorosłej córce.

Sąd Okręgowy podzielił również ocenę prawną Sądu pierwszej instancji co do uznania za składnik majątku wspólnego równowartości pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży samochodu osobowego L. o wartości 24 000 zł. Wskazał, że uczestnika nie zdołała wykazać, iż środki te wydatkowała na potrzeby wspólnej córki

uczestników; rodzi to obowiązek rozliczenia się z tej kwoty.

Wreszcie Sąd drugiej instancji wskazał, że Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia art. 126 w zw. z art. 129 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (dalej: „u.o.f.f.e.”), art. 40e ust. 1 w zw. z art. 40e ust. 12 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej „u.s.u.s.”), a także art. 31 § 1 k.r.o. Sąd Okręgowy, przyjmując pogląd Sądu pierwszej instancji, uznał, że ustawa z 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych nie wprowadza innych sposobów podziału środków niż te, które przewidziane są w Kodeksie cywilnym w przepisach o zniesieniu współwłasności. W tych okolicznościach, niezasadne jest stanowisko apelującej co do dokonanego podziału jednostek w naturze.

Ponadto – zdaniem Sądu Okręgowego – niezasadne jest kwestionowanie przez uczestniczkę przynależności kwoty 176 000 zł do majątku wspólnego stron. Bogato zebrany materiał dowodowy wskazuje, że uczestniczka na etapie postępowania przed Sądem Rejonowym nie kwestionowała, iż pieniądze wypłacone przez wnioskodawcę w kwocie 176 000 zł, a zgromadzone na wspólnym rachunku bankowym, należały do wspólnego majątku stron.

W ocenie Sądu odwoławczego, trafne było również stwierdzenie Sądu Rejonowego, że to na uczestniczkę postępowania ciążył obowiązek udowodnienia, iż dysponowała ona majątkiem osobistym, który zainwestowała w budowę i wykończenie domu posadowionego na jej gruncie w L. Tymczasem uczestniczka nie sprostowała ciężarowi wykazania, że źródłem finansowania zakupu materiałów i budowy domu był majątek osobisty uczestniczki. Przeciwnie, ustalenia co do dochodów uzyskiwanych przez uczestników w latach 1999-2002, pozwalają na wniosek, że strony wspólnie posiadały środki (stanowiące majątek wspólny) na wybudowanie domu w L.

Sąd Okręgowy stwierdził również, że nie podlegały uwzględnieniu zarzuty uczestniczki postępowania co do kwoty 375 000 zł, która to, jak twierdziła, stanowiła jej majątek odrębny uzyskany ze sprzedaży lokalu przy ulicy K. we W. w grudniu 2007 r. Sama uczestniczka w postępowaniu przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu 12 stycznia 2015 r. zeznała bowiem, że 7

października 2011 r. zabezpieczyła kwotę 375 000 zł, bojąc się o przyszłość dziecka. Co więcej, szczegółowa analiza przelewów dokonywanych od 17 grudnia 2007 r. nie wykazała, że wypłacona przez uczestniczkę kwota 375 127,06 zł stanowi ulokowaną wcześniej w dniach 12 i 13 lutego 2008 r. cenę pochodzącą ze sprzedaży nieruchomości położonej we W. przy ulicy K. powiększaną o wartość oprocentowania.

Sąd Okręgowy uznał, że skoro sąd ustala skład i wartość majątku wspólnego z urzędu, zasadne było pozyskanie z ZUS informacji o oszczędnościach emerytalnych wnioskodawcy. Z pisma ZUS z 3 lipca 2023 r. wynika, że kwota składek przekazanych do otwartego funduszu emerytalnego do grudnia 2011 r. wynosi 63 416,20 zł, zaś wysokość środków zaewidencjonowanych na subkoncie w ZUS na dzień 1 stycznia 2012 r. wynosi 3097,33 zł. Środki te stanowią składniki majątku wspólnego, zaś wywód prawny dotyczący środków zgromadzonych na subkoncie uczestniczki postępowania, jest identyczny.

W konsekwencji Sąd odwoławczy zmienił zaskarżone postanowienie w punkcie II w ten sposób, że dodał do niego punkt 8 o treści: „składki przekazane do otwartego funduszu emerytalnego wnioskodawcy w wysokości 63 416,20 zł” oraz punkt 9 o treści: „środki zaewidencjonowane na subkoncie emerytalnym wnioskodawcy w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 3097,33 zł”.

Stosownie do powyższego Sąd odwoławczy zmienił zaskarżone orzeczenie w punkcie III podpunktach 1 i 2 w ten sposób, że przyznał na wyłączną własność obojga uczestników połowę składek opisanych w punkcie II podpunkcie 8 postanowienia, tj. w kwocie 31 708,10 zł oraz połowę środków opisanych w punkcie II podpunkt 9 postanowienia, tj. w kwocie 1548,66 zł.

Z powodu zmiany wartości nieruchomości będącej przedmiotem postępowania oraz ustalenia wartości środków zgromadzonych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych na rzecz wnioskodawcy, zmianie podlegał także punkt IV zaskarżonego postanowienia. Suma wartości majątku wspólnego stron wyniosła 2 630 704,91 zł, a zatem, udział każdego z uczestników w majątku wspólnym wynosi 1 315 352,46 zł. Ponieważ wartość udziału wnioskodawcy w majątku wspólnym wynosi 1 315 352,46 zł, zaś wnioskodawca otrzymuje łącznie składniki

majątkowe o wartości 237 127,45 zł, uczestniczka postępowania zobowiązana jest zapłacić na rzecz wnioskodawcy kwotę 1 078 225,01 zł, o czym Sąd Okręgowy orzekł, zmieniając zaskarżone postanowienie w punkcie IV w ten sposób, że w miejsce kwoty 740 225 zł nakazał wpisać 1 078 225,01 zł, nie zmieniając pozostałych postanowień tego punktu.

Sąd odwoławczy stanął również na stanowisku, że zasadne będzie skorelowanie terminu płatności kwoty określonej w punkcie IX postanowienia z kwotą do zapłaty na rzecz wnioskodawcy wymienioną w punkcie IV postanowienia, co umożliwi stronom wzajemne potrącenia w jednym czasie. W tym zakresie zatem Sąd odwoławczy zmienił zaskarżone postanowienie także w punkcie IX ten sposób, że termin płatności kwoty 15 778,05 zł oznaczył na 6 miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia.

Sąd Okręgowy przedstawił również obszerne rozważania co do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania i nieuiszczonych kosztach sądowych.

5. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiodła uczestniczka, zaskarżając je w części, a mianowicie:

- w punkcie I w zakresie zmiany punktu II.1. postanowienia Sądu Rejonowego z 23 maja 2022 r. poprzez ustalenie wartości wymienionego w nim lokalu na kwotę 1 915 000 zł;

- w punkcie I w zakresie zmiany punktu IV postanowienia Sądu Rejonowego z 23 maja 2022 r. poprzez wpisanie w miejsce kwoty 740 225 zł kwoty 1 078 225,01 zł;

- w punkcie I w zakresie zmiany punktu VI postanowienia Sądu Rejonowego z 23 maja 2022 r. poprzez ustalenie wartości nakładów tam wymienionych na kwotę 816 000 zł;

- w punkcie I w zakresie zmiany punktu VIII postanowienia Sądu Rejonowego z 23 maja 2022 r. poprzez wpisanie w miejsce kwoty 399 250 zł kwoty 408 000 zł;

- w punkcie II (oddalenie apelacji uczestniczki od postanowienia Sądu Rejonowego z 23 maja 2022 r. w pozostałym zakresie);

- w punkcie IV (oddalenie apelacji uczestniczki od postanowienia

uzupełniającego Sądu Rejonowego z 20 czerwca 2022 r.);

- w punkcie V w zakresie oddalenia wniosku uczestniczki o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie przepisów postępowania mogących mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 386 § 1 w zw. z art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.; art. 386 § 4 w zw. z art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.; art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c.; art. 233 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Ponadto zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj. art. 156 § 3 i 4 u.g.n.; art. 31 § 1 w zw. z art. 33 pkt 10 k.r.o.; art. 43 § 2 k.r.o.; art. 126 w zw. z art. 129 u.o.f.f.e. w zw. z art. 40e ust. 1 u.s.u.s. Skarżąca domagała się uchylenia postanowienia Sądu Okręgowego w zaskarżonej części i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi, który wydał zaskarżone postanowienie lub innemu sądowi równorzędnemu. Skarżąca sformułowała również wniosek ewentualny.

6. W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawca domagał się jej oddalenia oraz zasądzenia od skarżącej na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

7. Skarżąca podnosi w skardze kasacyjnej zarówno zarzuty naruszenia prawa procesowego, jak i zarzuty dotyczące naruszenia przepisów prawa materialnego. Tym samym, w pierwszej kolejności uwaga Sądu Najwyższego musi zwrócić się ku zarzutom naruszenia prawa procesowego, ponieważ dopiero przesądzenie ich niezasadności lub braku wpływu na rozstrzygnięcie czyni celowym rozważanie zarzutów naruszenia prawa materialnego.

8. Zarzuty naruszenia art. 386 § 1 w zw. z art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., jak też art. 386 § 4 w zw. z art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., przez zaniechanie zbadania materialnej podstawy żądania opierają się na twierdzeniu uczestniczki, że Sąd Okręgowy pominął jej merytoryczne zarzuty, nie rozważył istotnych kwestii prawnych i faktycznych, nie rozpoznał istoty sprawy „w ścisłym znaczeniu”, „nie załatwił przedmiotu sporu”.

Wskazane zarzuty pozostają w ścisłym związku z zarzutem naruszenia art. 327¹ § 1 k.p.c. Poza jakąkolwiek wątpliwością pozostaje bowiem to, że sąd drugiej instancji – również w postępowaniu nieprocesowym (art. 13 § 2 k.p.c.) - rozpoznaje w postępowaniu apelacyjnym sprawę (a nie apelację), że jego obowiązkiem jest, po pierwsze, rozpoznanie sprawy w granicach apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.), po drugie, wydanie orzeczenia na podstawie materiału procesowego zgromadzonego w całym dotychczasowym postępowaniu (art. 382 k.p.c.) i po trzecie, danie temu wyrazu w treści uzasadnienia orzeczenia (art. 387 § 2¹ k.p.c. oraz art. 327¹ § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). Dopiero łączne spełnienie tych warunków pozwala na stwierdzenie, że postępowanie apelacyjne w sprawie toczyło się prawidłowo.

Rację ma uczestniczka, że zakres kognicji sądu odwoławczego w przyjętym w Kodeksie postępowania cywilnego systemie apelacyjnym przyznaje temu sądowi charakter sądu wyposażonego w prawo i obowiązek nie tylko dokonania kontroli orzeczenia sądu pierwszej instancji, ale przede wszystkim rozpoznania sprawy w oparciu o materiał procesowy zgromadzony przed sądem pierwszej i drugiej instancji. Błędnie jednak przyjmuje, że w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania oraz że pominął merytoryczne zarzuty zgłoszone przez uczestniczkę w apelacji. Przede wszystkim uczestniczka nie precyzuje ani w *petitum* skargi, ani w jej uzasadnieniu, czego dokładnie Sąd Okręgowy zaniechał zbadania oraz jakie zarzuty uczestniczka ma na myśli; nie sposób bowiem uznać za takie wskazanie prostego ponownego wyliczenia zarzutów apelacyjnych. Co więcej, z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu orzeczenia każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. np. wyroki SN: z 15 września 2016 r., I CSK 659/15; z 7 listopada 2019 r., I CSK 433/18, i z 6 maja 2022 r., II CSKP 185/22; postanowienie SN z 23 lutego 2017 r., I CSK 578/16).

Analiza zaskarżonego rozstrzygnięcia oraz jego uzasadnienia nie potwierdza zastrzeżeń zgłoszonych w skardze kasacyjnej. W szczególności wskazać trzeba, że Sąd Okręgowy odniósł się do zarzutów apelacyjnych zrelatywizowanych do statusu własnościowego składników nabytych w trakcie obowiązywania wspólności majątkowej, pochodzenia środków pieniężnych, za które został wybudowany dom w L., jak też twierdzeń o zużyciu środków pochodzących ze sprzedaży samochodu L. na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb córki uczestników postępowania. Sąd Okręgowy podkreślił skutki nieprzedstawienia dowodów na potwierdzenie twierdzeń uczestniczki. Wszystkie zarzuty merytoryczne uczestniczki zostały zatem rozpoznane przez Sądy obu instancji, a zarzuty apelacyjne przez Sąd drugiej instancji; wprowadzie nastąpiło to w znacznej mierze niezgodnie ze stanowiskiem procesowym uczestniczki, jednak samo to nie uzasadnia skutecznego postawienia zarzutów odniesionych do art. 378 k.p.c.

Odnosząc się zaś dodatkowo do zarzutu naruszenia art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c., przypomnieć trzeba, że przepis ten nakazuje, by uzasadnienie wyroku (sądu pierwszej instancji) zawierało wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, obejmującej ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Tymczasem zdaniem skarżącej naruszenie tego przepisu miałoby polegać na braku odniesienia się przez Sąd drugiej instancji do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez ten Sąd w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia. Już z tego powodu zarzut ten jest chybiony.

Dodatkowo warto zwrócić uwagę, że naruszenie przez sąd drugiej instancji przepisów odnoszących się do sposobu sporządzania uzasadnienia może jedynie wyjątkowo stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną; dzieje się tak wtedy, gdy skutek uchybienia wymaganym stawianym uzasadnieniu, zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej (zob. np. wyroki SN: z 7 października 2005 r., IV CK 122/05; z 28 listopada 2007 r., V CSK 288/07; z 21 lutego 2008 r., III CSK 264/07, OSNC-ZD 2008, nr D, poz. 118; wyrok SN z 11 marca 2020 r., I CSK 585/18, i z 12 stycznia 2023 r., II CSKP 546/22; postanowienie SN z 23 lipca 2015 r., I CSK 654/14). Tego rodzaju sytuacja jednak w niniejszej sprawie nie

wystąpiła. Analiza uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie wskazuje bowiem na istnienie uchybień konstrukcyjnych, które uniemożliwiałyby kontrolę kasacyjną orzeczenia. Nawet przy przyjęciu, że uzasadnienie nie jest „modelowe”, z całą pewnością nie można zgodzić się ze skarżącą, iż uzasadnienie orzeczenia Sądu drugiej instancji posiada „rażące braki”, które „uniemożliwiają dokonania właściwej kontroli kasacyjnej przedmiotowego orzeczenia, bowiem nie jest możliwe dekodowanie sposobu procedowania przez Sąd *meriti* w tym wykładni przepisów prawa, a zwłaszcza ich subsumpcji do ustalonego stanu faktycznego”.

9. Kolejne sformułowane przez skarżącą zarzuty odnoszą się do naruszenia art. 233 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Skarżąca zarzuca w istocie błędne ustalenie, że w skład majątku wspólnego wchodzi równowartość pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży samochodu osobowego marki L., jak też błędne nieustalenie, że kwota 375 000 zł nie stanowiła majątku osobistego uczestniczki, choć w rzeczywistości pochodziła ze sprzedaży nieruchomości położonej we W. przy ul. K. Uczestniczka podejmuje w ten sposób polemikę z niekorzystnymi dla niej ustaleniami Sądów *meriti*.

Zarzuty te nie mogą odnieść zamierzonego skutku w postępowaniu kasacyjnym, ponieważ zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów są – w świetle art. 398³ § 3 k.p.c. – niedopuszczalne. Konstrukcja postępowania kasacyjnego wyklucza badanie przez Sąd Najwyższy prawidłowości ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów dokonanej przez sąd odwoławczy, czego źródłem jest art. 398¹³ § 2 k.p.c. statuujący zwiążanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Artykuł 398³ § 3 k.p.c. nie precyzuje wprawdzie naruszenie jakich przepisów nie może zostać wskazane w podstawach skargi kasacyjnej, jednak nie ulega wątpliwości, że przepisem takim jest właśnie art. 233 § 1 k.p.c. Cel art. 398¹³ § 3 k.p.c. polega na wyłączeniu spod kontroli kasacyjnej całej sfery objętej swobodną oceną sędziowską. Skarżący może jedynie zakwestionować stanowiącą podstawę ustaleń faktycznych ocenę dowodów, gdy oparta jest na materiale dowodowym zebranym z naruszeniem przepisów regulujących postępowanie dowodowe; w takim wypadku jednak obowiązkiem skarżącego jest przytoczenie tych przepisów

i wyjaśnienie, jaki wpływ na treść rozstrzygnięcia miało to naruszenie (zob. wyrok SN z 10 września 2020 r., II CSK 125/19 i przytoczone tam orzecznictwo). Tego rodzaju zarzutów w skardze kasacyjnej jednak nie sformułowano.

Wreszcie uznanie, że w skład majątku wspólnego wchodzi równowartość pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży samochodu osobowego marki L. oraz nieuznanie, że kwota 375 000 zł stanowiła majątek osobisty uczestniczki, nie są elementem oceny dowodów, ale kwalifikacją prawną dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych.

10. Niezrozumiały jest zarzut naruszenia art. 156 ust. 3 i 4 [w skardze kasacyjnej – nieprawidłowo art. 156 § 3 i 4] u.g.n. przez jego niezastosowanie i oparcie ustaleń dotyczących wartości lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. M. na nieaktualnej opinii biegłego. Skarżąca wywodzi, że nie może być mowy o potwierdzeniu aktualności operatu szacunkowego, bowiem wartość nieruchomości wskazana w pierwszym operacie szacunkowym z 19 października 2020 r. oraz w jego „aktualizacji” z 19 kwietnia 2023 r. różniła się aż o 676 000 zł, co ma jednoznacznie wskazywać, iż wartość nieruchomości przyjęta przez Sąd na podstawie tegoż operatu nie była aktualna.

A limine, pomijając lokowanie zarzutu naruszenia art. 156 ust. 3 i 4 u.g.n. wśród zarzutów naruszenia prawa materialnego, choć dotyczy on błędnego ustalenia wartości nieruchomości podlegającej podziałowi, wskazać trzeba, że jednym z zadań postępowania podziałowego jest ustalenie składu majątku wspólnego i jego wartości. Zasady określania wartości nieruchomości ujęte są przede wszystkim w art. 149-159 u.g.n. oraz wydanych na ich podstawie odpowiednich rozporządzeniach. Art. 156 ust. 1 u.g.n. stanowi, że rzeczoznawca majątkowy sporządza na piśmie opinię o wartości nieruchomości w formie operatu szacunkowego. Operat taki, co do zasady, może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony przez 12 miesięcy od daty sporządzenia (ust. 3), zaś po tej dacie niezbędne jest potwierdzenie jego aktualności przez rzeczoznawcę, który go sporządził (ust. 4). Regulacje te znajdują zastosowanie także w toku postępowania sądowego (zob. wyroki SN: z 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 455/13; z 30 września 2016 r., I CSK 646/15, i z 26 stycznia 2018 r., II CSK 117/17, OSNC-ZD 2019, nr 1, poz. 6; postanowienia SN: z 20 maja 2010 r., V CSK 13/10, OSNC

2011, nr 1, poz. 9; z 20 października 2011 r., IV CSK 12/11; z 19 lipca 2012 r., II CSK 660/11; z 14 czerwca 2018 r., V CSK 349/17; z 27 listopada 2020 r., III CSK 108/18; z 27 października 2022 r., II CSKP 271/22, i z 30 listopada 2023 r., II CSKP 691/23).

W niniejszej sprawie w toku postępowania apelacyjnego zwrócono się do biegłego D.M. z pytaniem o możliwość potwierdzenia aktualności operatów szacunkowych sporządzonych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Biegły wskazał jednoznacznie, że nie jest możliwe potwierdzenie aktualności operatów szacunkowych z 2020 r., gdyż nastąpiła zmiana wartości nieruchomości objętych zleceniem. W konsekwencji biegłemu zlecono sporządzenie aktualizacji operatów szacunkowych. W dniu 19 kwietnia 2023 r. biegły sądowy przedstawił aktualizację operatu szacunkowego dotyczącego lokalu mieszkalnego przy ul. M. we W., zaś 17 kwietnia 2023 r. – aktualizację operatu szacunkowego nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki postępowania w postaci wartości budowy domu na działce w L. Zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego zostało wydane 4 marca 2024 r., a zatem oczywiste jest, że Sąd drugiej instancji nie oparł swoich ustaleń dotyczących wartości lokalu mieszkalnego oraz nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty na nieaktualnej opinii.

Dość przy tym nadmienić, że potwierdzenie aktualności operatu szacunkowego nie jest synonimem przeprowadzenia „aktualizacji” operatu szacunkowego. Niezależnie bowiem od przyjętego nazewnictwa, Sąd Okręgowy zlecił biegłemu sporządzenie opinii uzupełniającej co do spornych wartości nieruchomości i nakładów na datę sporządzenia opinii uzupełniającej, nie zaś potwierdzenie dotychczasowej wartości nieruchomości i nakładów. Nadto podważanie oceny wiarygodności dowodu z opinii biegłego na etapie postępowania kasacyjnego jest niedopuszczalne.

11. Zarzut naruszenia art. 31 § 1 w zw. z art. 33 pkt 10 k.r.o., co miało nastąpić przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że środki pieniężne w kwocie 375 000 zł stanowią majątek wspólny, jest bezzasadny.

Zarówno na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego, jak i drugoinstancyjnego, przedmiotem sporu co do faktów było to, czy wypłacona w 2011 r. przez M.D. ze wspólnego konta kwota 375 000 zł stanowiła środki należące do majątku wspólnego, czy też do majątku osobistego uczestniczki. Skarżąca wywodziła, że środki te pochodziły ze sprzedaży (w grudniu 2007 r.) nieruchomości położonej przy ul. K. we W., która stanowiła jej majątek osobisty. Tymczasem Sąd Okręgowy uznał ostatecznie, po przeprowadzeniu samodzielnej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie, że M.D. nie zdołała wykazać, by kwota 375 000 zł, stanowiąca część kwoty ulokowanej na rachunku wspólnym bankowym, pochodziła z jej majątku osobistego.

Z całą pewnością zatem nie można skutecznie zarzucić Sądowi Okręgowemu błędnej wykładni lub błędnego zastosowania przywołanych regulacji. Pod pozorem sformułowania zarzutu naruszenia prawa materialnego skarżąca kwestionuje w istocie ocenę dowodów oraz poczynione przez Sądy *meriti* ustalenia faktyczne. Tymczasem, co należy wskazać ponownie, zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość orzeczenia sądu drugiej instancji, polegającą na błędnym ustaleniu stanu faktycznego lub niewłaściwie przeprowadzonej, zdaniem skarżącego, ocenie dowodów.

Uzasadnienie postawionego w skardze kasacyjnej zarzutu opiera się wyłącznie na argumentacji, że skarżąca wykazała, iż kwota 375 000 zł stanowi środki pochodzące ze sprzedaży składnika jej majątku osobistego (o czym mają świadczyć dowody w postaci wyciągów, zaświadczeń i zestawień z rachunków bankowych na k. 880-884, k. 941-1002). W ocenie uczestniczki postępowania, z dokumentów tych jasno wynika, że kwota 375 000 zł stanowiła równowartość trzech lokat po 100 000 zł każda, założonych w lutym 2008 r. ze środków pochodzących ze sprzedaży jej majątku osobistego. W takim twierdzeniu brak jakiegokolwiek odniesienia do naruszenia przepisów prawa materialnego, albowiem Sąd Okręgowy nie wyraził przypisywanego mu, na potrzeby tegoż zarzutu, poglądu, że środki uzyskane ze zbycia majątku osobistego jednego z małżonków wchodziły do jego majątku wspólnego.

12. Oczywiście bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 43 § 2 k.r.o. poprzez niewłaściwe zastosowanie i ustalenie, że uczestnicy postępowania mieli równe udziały w majątku wspólnym, a nadto, że doszło do nakładów na majątek osobisty uczestniczki.

Zgodnie z art. 43 § 1 k.r.o. oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Zgodnie zaś art. 43 § 2 zd. 1 k.r.o. z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku.

W toku niniejszego postępowania podziałowego żaden z uczestników nie domagał się ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, nie powoływał przemawiających za takim ustaleniem ważnych powodów ani nie wykazywał różnego stopnia przyczynienia się do powstania majątku wspólnego. Ustalenie nierównych udziałów *verba legis* może nastąpić wyłącznie na wyraźnie zgłoszony wniosek choćby jednego z uczestników. Bezprzedmiotowe są zatem podnoszone w skardze kasacyjnej argumenty jakoby uczestniczka miała większy wpływ na powstanie majątku wspólnego, jak też że posiadała znaczny majątek zgromadzony przed powstaniem wspólności majątkowej małżeńskiej.

Równocześnie oczywiście nieprawidłowe jest dążenie skarżącej do podważenia ustalonej przez Sady *meriti* wysokości nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki w ramach zarzutu naruszenia art. 43 § 2 k.c.

13. Skarżąca zarzuciła nadto naruszenie art. 126 w zw. z art. 129 u.o.f.f.e. w zw. z art. 40e ust. 1 u.s.u.s. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że składki zaewidencjonowane na subkoncie emerytalnym w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych podlegają podziałowi w naturze, a nie że są przekazywane w ramach wypłaty transferowej na rachunek byłego współmałżonka w otwartym funduszu.

Rozpoznając ten zarzut, należy zwrócić uwagę, że uczestniczka nie zaskarżyła ujętego w punkcie I zaskarżonego postanowienia z 4 marca 2024 r. rozstrzygnięcia co do sposobu podziału składek zaewidencjonowane na subkoncie

emerytalnym w ZUS (zakres zaskarżenia nie obejmuje zmian w punktach II i III postanowienia Sądu Rejonowego z 23 maja 2022 r.).

Jedynie marginalnie należy zatem wskazać, że zgodnie z art. 126 w zw. z art. 129 u.o.f.f.e., jeżeli doszło do ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa członka otwartego funduszu, środki zgromadzone na rachunku członka funduszu, przypadające byłemu współmałżonkowi w wyniku podziału majątku wspólnego małżonków, są przekazywane w ramach wypłaty transferowej na rachunek byłego współmałżonka w otwartym funduszu. Po myśli zaś art. 40e ust. 1 u.s.u.s. zwaloryzowane kwoty składek, środków, odsetek za zwłokę i opłaty prolongacyjnej, zewidencjonowane na subkoncie, podlegają podziałowi, na zasadach określonych w przepisach o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, dotyczących podziału środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym.

Sąd Rejonowy i Sąd Okręgowy ostatecznie zarówno co do środków gromadzonych na przyszłą emeryturę przez uczestniczkę, jak i przez wnioskodawcę, dokonały ich podziału. Było to konsekwencją prawidłowego uznania, zgodnie z art. 31 § 2 pkt 4 k.r.o., że środki te stanowią majątek wspólny i podlegają podziałowi (postanowienia SN: z 3 lutego 2016 r., V CSK 323/15; z 9 kwietnia 2019 r., V CSK 22/18; z 19 października 2023 r., II CSKP 1116/22). Zarzut jakoby z naruszeniem prawa doszło do podziału tych środków „w naturze” jest bezpodstawny. Na kontach o charakterze emerytalnym prowadzonych dla uczestników postępowania zapisywane są bowiem środki pieniężne (czy to kwotowo, czy to w jednostkach uczestnictwa), a te z istoty rzeczy są podzielne. Nie zmienia tej cechy środków pieniężnych to, że na podstawie postanowienia działowego dojdzie do wypłat transferowych na rachunek lub subkonto byłego współmałżonka (a nie do wypłaty środków).

14. Z uwagi na niestwierdzenie zasadności zarzutów kasacyjnych należało skargę kasacyjną na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalić.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności
adwokackie.

Adam Doliwa

Joanna Misztal-Konecka

Piotr Telusiewicz

(R.N.)

[a.ł]